

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง "การศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เคอ รางวัลพระราชทาน" ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

การศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เคอ รางวัลพระราชทานจากเอกสาร หนังสือ ประกาศ คำสั่ง เกณฑ์การประเมินโรงเรียนที่เคอพระราชทานและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ได้ตรวจสอบและรวบรวมรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานจากทำเนียบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เคอ รางวัลพระราชทาน ที่หน่วยงานมาตรฐานโรงเรียน กรมสามัญศึกษาจัดทำขึ้น
2. ศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ การใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน วิธีการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการนิเทศการสอนจากหนังสือ หลักสูตร คู่มือครู เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาหนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่ให้ความรู้เกี่ยวกับงานวิจัย การสร้างเครื่องมือและสอบถาม สัมภาษณ์ครู อาจารย์ที่สอนภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เคอ รางวัลพระราชทาน

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจคำตอบ

(Check-list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับถามเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนในค้ำนต่าง ๆ ดังนี้

- การใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน
- วิธีการสอน
- การใช้สื่อการเรียนการสอน
- การวัดและการประเมินผล
- การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- การนิเทศการสอน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended question) ซึ่งตอบโดยเสรีตามหัวข้อที่กำหนดให้

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ครูทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก) ตรวจสอบดูความเหมาะสมและความครอบคลุมของเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูภาษาไทยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 15 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

กลุ่มตัวอย่างประชากร

มีวิธีเลือกตัวอย่างประชากรดังนี้

1. จำแนกโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่น รางวัลพระราชทาน ในส่วนกลางและเขตการศึกษาอีก 12 เขต ที่ได้รับรางวัลในปีการศึกษา 2526-2527 ออกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การคัดเลือกนักเรียนและโรงเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา 2528 ดังนี้

- ก. โรงเรียนขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 499 คน) จำนวน 20 โรงเรียน
- ข. โรงเรียนขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 499-1499 คน) จำนวน

25 โรงเรียน

ค. โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 1500 คน ขึ้นไป) จำนวน 24 โรงเรียน

2. สุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละโรงเรียนจากครูอาจารย์ในโรงเรียนในข้อ 1 โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ประมาณร้อยละ 75 ของจำนวนครูภาษาไทยในแต่ละโรงเรียน ดังนี้คือ

ในโรงเรียนขนาดเล็กมีครูภาษาไทย 64 คน เลือกมาเป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 49 คน ในโรงเรียนขนาดกลางมีครูภาษาไทย 210 คน เลือกมาเป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 159 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่มีครูภาษาไทย 343 คน เลือกมาเป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 264 คน รวมจำนวนครูภาษาไทยในโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด 617 คน และครูภาษาไทยที่เลือกมาเป็นตัวอย่างประชากรมีจำนวนทั้งสิ้น 472 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อมีเหตุวิทยาลัยและกรมสามัญศึกษาเพื่อให้ทำหน้าที่ขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่น รางวัลพระราชทานโรงเรียนต่าง ๆ ส่วนการเก็บข้อมูลนั้น ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยไปส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง แต่ในส่วนภูมิภาคได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่กำหนดไว้แล้วให้ส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ เริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2529 และได้รับแบบสอบถามคืนเสร็จสิ้นในวันที่ 5 มีนาคม 2529 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 472 ชุด ได้รับคืน 401 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.96 จำแนกเป็นแบบสอบถามที่ส่งไปยังโรงเรียนขนาดใหญ่ 264 ชุด ได้รับคืน 227 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.98 แบบสอบถามที่ส่งไปยังโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 159 ชุด ได้รับคืน 130 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.76 และแบบสอบถามที่ส่งไปยังโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 49 ชุด ได้รับคืน 44 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.80 ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 399 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.53

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่และวิเคราะห์ข้อมูลหาการยลและแลวนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยใช้สูตร

$$\text{การยล} = \frac{\text{จำนวนค่าตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 นำมาแจกแจงความถี่หาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{x}) โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{x}	หมายถึง	ค่ามัธยิม เลขคณิตของคะแนนนำหนักค่าตอบ
f	หมายถึง	ค่าความถี่ของคะแนน
x	หมายถึง	ค่าคะแนนนำหนักค่าตอบ
N	หมายถึง	จำนวนค่าตอบทั้งหมด

(George A. Ferguson 1976 : 48)

กำหนดนำหนักคะแนน (Weight) ออกเป็น 5 ระดับคือ

เห็นด้วยมากที่สุด	4	คะแนน
เห็นด้วยมาก	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน
ไม่มีความเห็น	0	คะแนน

แปลความหมายของค่ามัธยิม เลขคณิตที่คำนวณได้ตาม เกณฑ์ดังนี้

3.50-4.00	หมายความว่า	เหมาะสม	เห็นด้วย	ต้องการ	หรือปฏิบัติมากที่สุด
2.50-3.49	หมายความว่า	เหมาะสม	เห็นด้วย	ต้องการ	หรือปฏิบัติมาก
1.50-2.49	หมายความว่า	เหมาะสม	เห็นด้วย	ต้องการ	หรือปฏิบัติน้อย
0.50-1.49	หมายความว่า	เหมาะสม	เห็นด้วย	ต้องการ	หรือปฏิบัติน้อยที่สุด
0.00-0.49	หมายความว่า	ไม่มีความเหมาะสม	ไม่เห็นด้วย	ไม่มีความ	ต้องการ

หรือไม่มีการปฏิบัติ

3. นำค่าเฉลี่ยมัธยิมเลขคณิตแต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนจาก
แนวโน้มนำเข้าสู่ส่วนกลางโดยหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
ของแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$s = \sqrt{\frac{\sum(x-\bar{x})^2}{N-1}}$$

(George A. Ferguson 1976 : 63)

- s หมายถึง ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 \bar{x} หมายถึง ค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนนำหน้าของคำตอบ
 x หมายถึง ค่าคะแนนนำหน้าของคำตอบ
 N หมายถึง จำนวนคำตอบทั้งหมด

4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended question) เสนอในรูปของความเรียง เรียงตามลำดับความถี่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย